

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Polskiej Służby Powietrznej

87-100 Toruń, ul. Wodna 93, tel. 004 22 33 33 33

e-mail: fa.zak@wp.pl, www.zak.org.pl

NIP 956 16 25 127; REGON 876502735

KRS 0000041692

Nr r-ku 82 1056 1506 0000 0000 0000 0000

J. Jaskowski

Grudziądz
ZWZ - AK

Dąbrowski Jan

ps. „Dąb”

N: 1400/228 3 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Dąbrowski Jan .....

J: M-1400/2283 Pom. ....

Grudziądz AK .....

I./1. Relacja k. 1 s. 1

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 2 s. 1-3

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 5

VI. Fotografie brak

1/1. Relacja - Dobrowski Jan

1. Biogram - relacja T. Jaszowskiego
- Dobrowski Jan, napis kop. k. 1 s. 1

budak
tecki

Dąbrowski Jan, 1902 - ps. "Dąb" z-ca d-ey w "batalionie" AK w Grudziądzu.

Ur. 10.VIII.1902 r. w Lipinkach Szlacheckich pow. Swiecie, s. Jana i Marii Lemke. Ukończył szk. powsz., a następnie służył jako podf. zaw. w 18 p.uł. w Grudziądzu, ostatnio w stopniu st. wachm. Mieszkał w Grudziądzu przy ul. Poniatowskiego 6. Po odbyciu kamp. wrześniowej i powrocie z niewoli pracował w fabr. tytoniu gdzie zetknął się z T. Maćkowiakiem byłym podof. 18 p.uł. i A. Neumanem ps. "Olsza", który wprowadził go do org. konsp.

Początkowo miała to być org. charytatywna do dysp. ODR w Toruniu, następnie zapadła decyzja tworzenia org. typu wojskowego jako batalionu, ale poza organizacją Insp. ZWZ - AK w Grudziądzu. J. Dąbrowski przyjął ps. "Dąb" i zorganizował pluton werbując b. podof. z garnizonu Grudziądz.

Przejęciowo organizował konsp. na terenie powiatu w Dusocinie i Łasinie. Po zorganizowaniu komp. gosp. i plutonu ochrony sztabu został zastępcą d-ey batalionu, A. Neumana ps. "Olsza". Utworzono grupę wywiadu, do której weszli T. Gebauer, T. Maćkowiak i inni. W końcu grudnia 1944 i w styczniu 1945 r. miały miejsce wśród członków batalionu liczne aresztowania. Mimo to zdolano zorganizować 4 kompanie.

Po wojnie pracował w ZSCh i utrzymywał kontakt z Neumanem, który oczekiwał na wytyczne od J. Grussa ps. "Stanisław". 11.X.1948 r. został aresztowany wraz z Neumanem i Gebauerem i wyrokiem WSR w Bydgoszczy skazany na 5 lat więzienia. Zwolniony z więz. w 1953 r. dalsze losy nieznanne.

APAK Dok. Insp. Grudziądz

Arch. SW Bydgoszcz, akta WSR B-szcz Sr. 13/49

T. Jaszowski

II. Materiały uzupełniające relacje:
Dąbrowski Jan

1. J. Jaszowski, biogram Jana
Dąbrowskiego, [w:] S B K P

1939-1945, Toruń 1994, z. 1, s. 57,
ksuokop.

k. 1 s. 1

2. Gosban-Wojtycha Stefan, Tu byli, walczyli i
umierali..., Toruń 2011, s. 115, ksukop

k. 1 s. 2-3

Dąbrowski Jan ps. "Dąb" (1902-....), zca dcy "Batalionu" AK Garn. Grudziądz.

Ur. 10 VIII 1902 r. w Lipinkach Szlacheckich pow. Świcie; syn Jana i Marii z d. Lemke. Przed wojną ukończył szkołę powszechną, a następnie służył jako podof. zawodowy w 18 p.ul. w Grudziądzu, w 1939 r. w stopniu st. wachm. Mieszkał w Grudziądzu przy ul. Poniatowskiego 6.

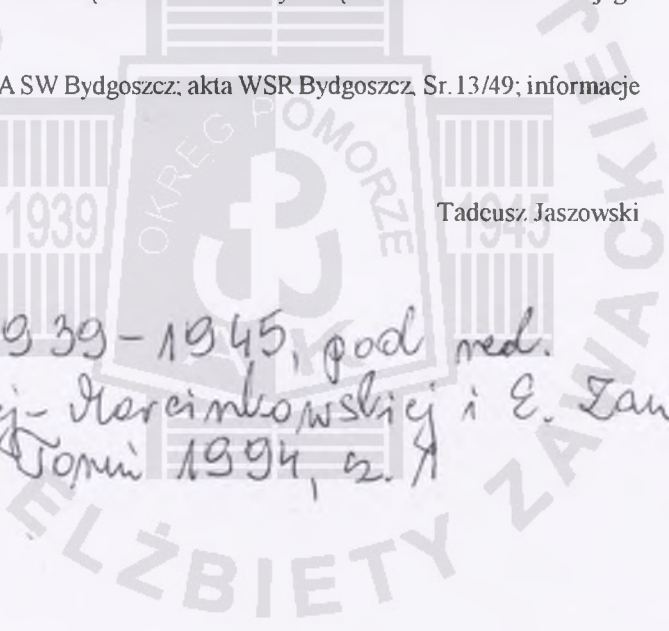
Po odbyciu kampanii wrześniowej i powrocie z niewoli pracował w fabryce tytoniu w Grudziądzu, gdzie zetknął się z Tomaszem Maćkowiakiem, podof. 18 p.ul. i → Aleksandrem Neumannem ps. "Olsza", który wprowadził go do organizacji w sierpniu 1942 r. Początkowo miała to być organizacja charytatywna do dyspozycji ODR w Toruniu, następnie zapadła decyzja tworzenia organizacji typu wojskowego jako "Batalionu", ale poza strukturami Insp. ZWZ-AK w Grudziądzu. Dąbrowski przyjął ps. "Dąb" i zorganizował pluton werbując podoficerów z Garn. Grudziądz. Przejściowo organizował także zawiązki konspiracji na terenie powiatu w Dusocinie i Łasinie. Po zorganizowaniu kompanii gospodarczej oraz plutonu ochrony sztabu "Batalionu" został zcą dcy "Batalionu" Neumanna. Utworzono grupę wywiadu, do której weszli: → Teodor Gebauer, T. Maćkowiak i inni. Na przełomie 1944/1945 nastąpiły liczne aresztowania żołnierzy "Batalionu" (mówiono o 70 osobach), mimo to zdołano zorganizować cztery kompanie.

Po wojnie Dąbrowski pracował w Związku Samopomocy Chłopskiej i utrzymywał nadal kontakt z Neumannem, który oczekiwał na wytyczne od Józefa Grussa ps. "Stanisław", szefa wywiadu KO AK. 11 X 1948 r. został aresztowany wraz z Neumannem i Gebauerem i wyrokiem WSR w Bydgoszczy skazany na 5 lat więzienia. Zwolniony z więzienia w 1953 r. Dalsze jego losy są nieznane.

AP AK: dok. Insp. Grudziądz; A SW Bydgoszcz; akta WSR Bydgoszcz, Sr.13/49; informacje H. Kisielowej z Grudziądza. Ciecchanowski, *Ruch oporu...*

Tadeusz Jaszowski

S B K P 1939-1945, pod red.
J. Maciejewskiej-Marcinkowskiej i E. Zawadnej
Wyd. FAPAK, Tomii 1994, z. 1

WOJENNI BOHATEROWIE NIE TYLKO Z LIPINEK

Jednym z nich był Jan Dąbrowski, ps. „Dąb”. Urodził się 10 sierpnia-1902r. Jego rodzicom – Janowi i Marii z d. Lemke zależało, aby ich syn po ukończeniu szkoły powszechnej został żołnierzem. Wybrał więc służbę zawodową w 18 pułku ułanów w Grudziądzu, w którym awansował tuż przed wojną do stopnia starszego wachmistrza. Jako zawodowy podoficer mieszkał w Grudziądzu przy ul. Poniatowskiego 6.

Życie pod pseudonimem

Dąbrowski po zakończonej kampanii wrześniowej i powrocie z niewoli do domu znalazł pracę w miejscowej fabryce tytoniu. Tam poznał Tomasza Maćkowiaka, ówczesnego podoficera 18 pułku ułanów, byłego komornika sądowego i Aleksandra Neumanna, ps. „Olsza”, którzy w sierpniu 1942r. wprowadzili Dąbrowskiego do konspiracji. Od tej chwili zaczął występować pod pseudonimem „Dąb”. Jednocześnie podjął się trudnego zadania utworzenia plutonu, na razie poza strukturami ZWZ AK, do którego pozyskał przede wszystkim podoficerów z garnizonu Grudziądz.

W tym samym czasie zaczęły powstawać zawiązki organizacji na terenie powiatu Dusocin oraz Łasin. Dzięki rozwojowi liczebnemu organizacji powstał wkrótce „Batalion AK”, na którego czele stanął Aleksander Neumann, ps. „Mróz”, „Olsza”, a jego zastępcą został Jan Dąbrowski, ps. „Dąb”. W ramach utworzonej od podstaw grupy wywiadu pozyskiwano do tej pracy odpowiednich ludzi oraz zdobywano dzięki nim informacje związane z działalnością okupanta w jak najszerszym zakresie.

Masowe aresztowania

W grudniu 1944r. oraz w styczniu 1945r. żołnierzy „Batalionu”, w skład którego wchodziły cztery kompanie, dotknęły z rąk gestapo masowe aresztowania, po których organizacja nie była w stanie się odbudować.

*Cosban - Wojtycha Stefan, Tu syli, w alasyf
i umi wali, To kmi'cio 2011, leib. 115
FAPAK*

Po wojnie Dąbrowski znalazł pracę w Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska, jednocześnie utrzymując ścisłe kontakty ze swoim byłym dowódcą Neumannem. Na podstawie rozkazu wyższych przełożonych prowadzili nadal działalność konspiracyjną, przez co w dniu 1 września 1948 r. UB aresztował cały sztab „Batalionu” z Dąbrowskim i Neumannem na czele. Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy uznał, że działali w nielegalnej organizacji zbrojnej i skazał Neumanna na 7 lat więzienia, a Dąbrowskiego na 5. Obaj na mocy amnestii w 1953r. zostali przedterminowo zwolnieni z więzienia i wyszli na wolność.

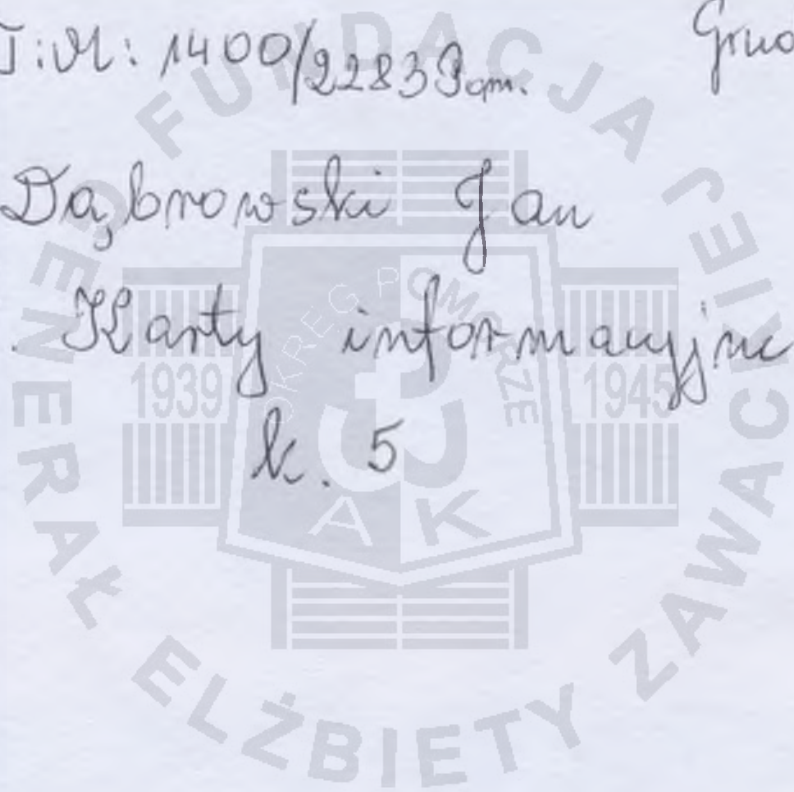

T.M.: 1400/22833_{opm.}

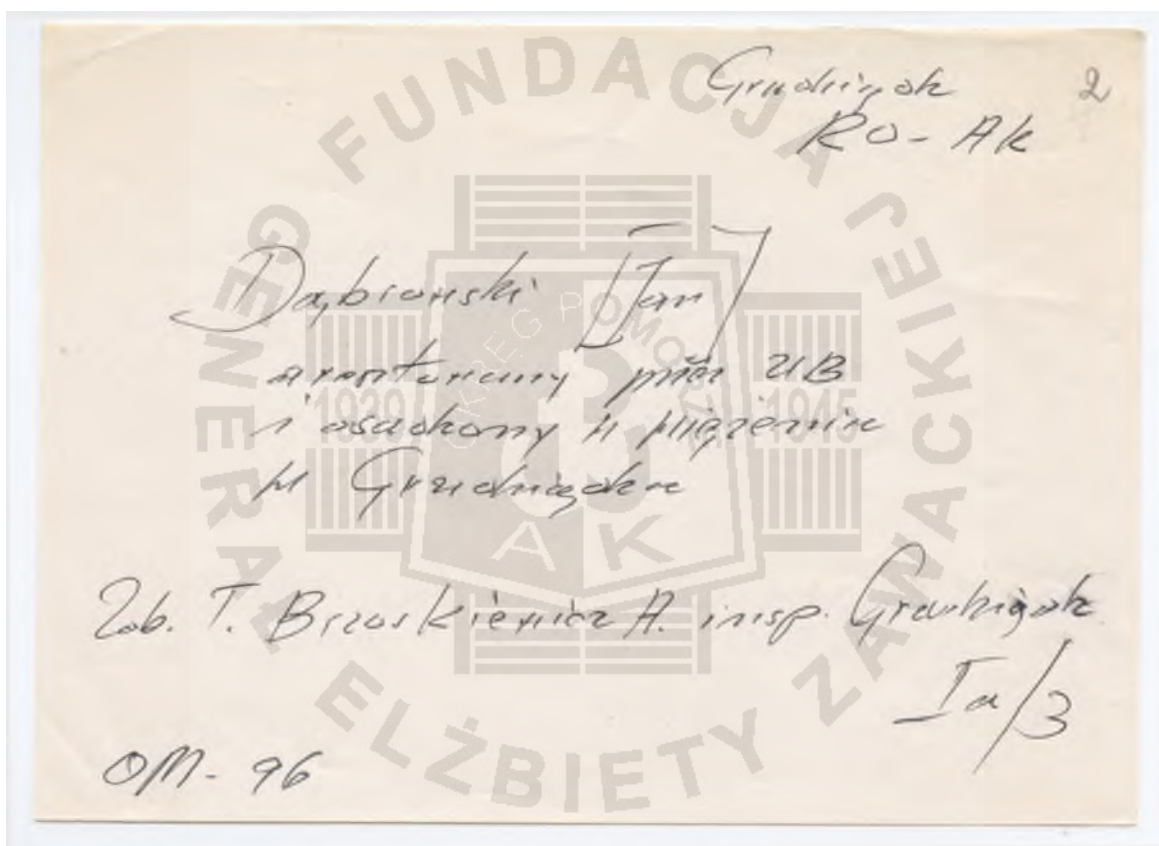
Grudziądz

Dąbrowski Jan

✓ Party informacyjne
k. 5

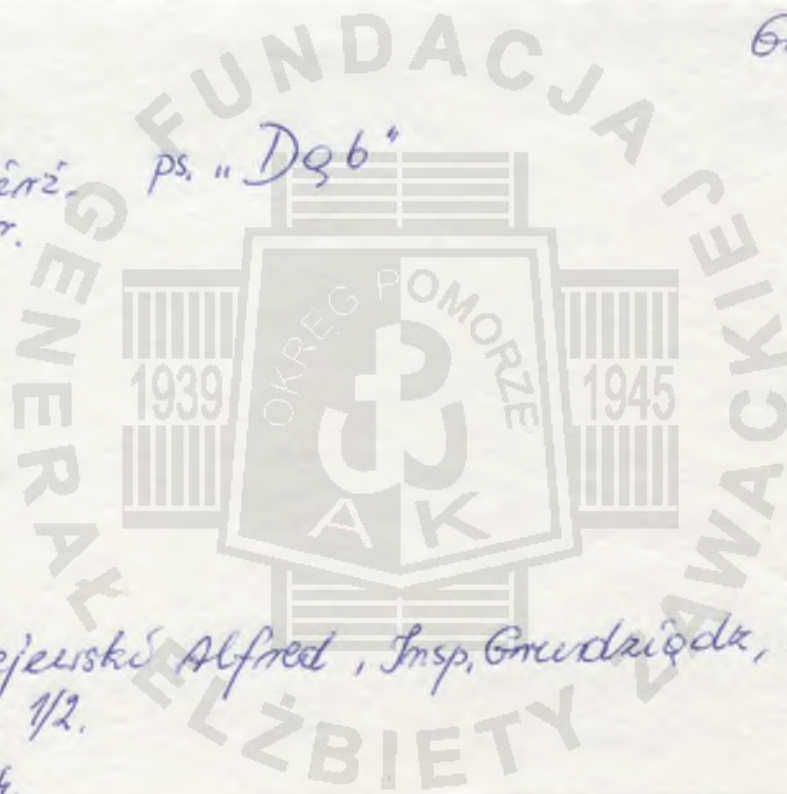

Gmudzińsk
AK 3

a
st. sierż.
ppor.

ps. "Dob"

T.: Dejewski Alfred, Insp, Gmudzińsk, M-157,
I, 1/2.

MGr 184.

GRUDZIADZ

AK 4

DĄBROŃSKI JAN

ps. "DĄB"

2-ca kmdta, batalionu AK Neumana,
Ul. 10.08.1902 i. w dypl. kach, s. Gonia
i Manti 20m. Grudziadz, ul. Powstańców 6.
Poznań ul. Maciejowska 13 p. utwór.

AK ma Formazm, s. 146

a

AK 5
Gmudziąg

DĄBROWSKI Jan
ps. "Dąb"

2-ca. docy "Batalionu AK Gomu. Gmudziąg
M. X. 1948r. awansowany i staranny na 5 lat
inżyniera. Rewolucyjny 1953r.

Zob. Stronik Biogr. Łobez. Sou. cz. I. s. 57.
Fundacja Archiwum Sou. AK.
Tomii 1994r.

4. X. 2002 r.

Dąbrowski Jan

ZESKANOWANE

teczka wiązana biała

